CURTEA DE APEL NORD

Dosarul nr.21rji-1319/2025 Judecătoria Orhei, sediul Rezina
1-25133478-03-21rji-09122025 Judecător Igor Negreanu

D E C I Z I E
În numele Legii

21 mai 2026 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord,
În componența sa:
Președintele completului, judecătorul: Ghenadie Liulca
Judecători Aurelia Andronache, Ludmila Iarmaliuc

judecând în ordine de recurs, în lipsa părților, recursul condamnatului Ceban Ion împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 19 septembrie 2025, prin care s-a declarat inadmisibilitatea plângerii condamnatului Ceban Ion depusă împotriva acțiunilor administrației Penitenciarului nr. 17 Rezina,

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La 17.09.2025, în adresa Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, a parvenit spre examinare plângerea condamnatului Ceban Ion depusă împotriva acțiunilor administrației Penitenciarului nr. 17 Rezina.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 19 septembrie 2025 plângerea condamnatului Ceban Ion depusă împotriva acțiunilor administrației Penitenciarului nr. 17 Rezina, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă.

Exercitarea căilor de atac:

Nefiind de acord cu încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 19 septembrie 2025, condamnatul Ceban Ion, a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii recurate și remiterea cauzei la rejudecare, invocându-se încălcarea dreptului de accesul la justiție și la un proces echitabil.

Argumentele părților:

Potrivit prevederilor art.447 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. **(2)** Instanța de

recurs fixează data examinării și dispune să se comunice pârților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului și a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului, părțile nu au depus referință asupra recursului declarat.

Aprecierea instanței de recurs:

Examinând materialele dosarului în raport cu argumentele din recurs, raportând circumstanțele de fapt a cauzei la prevederile legii care guvernează speța, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite recursul condamnatului Ceban Ion declarat împotriva încheieri Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 19 septembrie 2025, din alte motive decât cele invocate, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată, din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. d) Cod de procedură penală, în corespundere cu care, judecând recursul, instanța de recurs admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 448 alin. (1) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

În motivarea concluziei adoptate, Colegiul reține aplicarea corectă de către instanța de fond a normelor procesuale, prevăzute de art. art. 469 alin. (1) pct. 18) Cod de procedură penală, ce stabilește procedura examinării aspectelor cu privire la alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnați.

Respectiv, incidența prevederilor nemijlocite a art. 473[1] Cod de procedură penală, care menționează expres faptul că, împotriva actelor organului care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare privativă de libertate (închisoare, detenţiune pe viaţă), condamnatul, precum şi alte persoane ale căror drepturi şi interese legitime au fost încălcate de aceste organe pot declara plângere judecătorului de instrucție din instanța în a cărei rază teritorială se află organul respectiv, în termen de 30 de zile de la data comunicării sau de la data la care a luat cunoștință de actul respectiv, cu excepțiile prevăzute de Codul de executare. **(2)** Soluționarea plângerii împotriva actelor organului care pune în executare hotărîrea judecătorească de condamnare privativă de libertate are loc conform prevederilor art. 471. Încheierea privind soluționarea plângerii poate fi atacată în conformitate cu prevederile art.472.

Conform art. 471 alin. (2) Cod de procedură penală, temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4)–7), 11), 12), 14)-16) şi 18) poate servi şi cererea condamnatului.

Aderent, Colegiul penal din interpretarea sistemică a prevederilor art. 471 alin. (3)-(7) Cod de procedură penală concluzionează că procedura de examinare a cererilor formulate în faza executării hotărârii de condamnare, inclusiv a plângerilor depusă împotriva acțiunilor instituțiilor penitenciare, urmează a fi supuse exigențelor prevăzute de art. 471 Cod de procedură penală, care impun desfășurarea unei ședințe de judecată publice, cu participarea obligatorie a condamnatului și, după caz, a apărătorului, procurorului și reprezentantului instituției penitenciare. Or, aceste garanții procesuale au drept scop verificarea caracterului liber și neechivoc al manifestării de voință a condamnatului, precum și asigurarea efectivă a dreptului la apărare și a principiului contradictorialității procesului.

În aserțiunea dată, Colegiul statuează că examinarea plângerii condamnatului Ceban Ion depusă împotriva acțiunilor administrației Penitenciarului nr. 17 Rezina, este de competența exclusivă a instanței de judecată, fapt ce împiedică soluționarea acestuia unipersonal, de către judecător, fără convocarea ședinței de judecată, citarea părților. Or, prin prisma principiului contradictorialității părțile au dreptul să participe în mod activ și egal la prezentarea, argumentarea și dovedirea drepturilor lor în cursul desfășurării procesului, dar și să discute și să combată susținerile făcute de fiecare dintre ele şi să-şi exprime opinia asupra inițiativelor instanței în scopul stabilirii adevărului şi al pronunțării unei hotărâri legale şi temeinice.

Consecvent, dreptul la un proces echitabil oferă părților posibilitatea rezonabilă de a expune cauza sa instanței de judecată, în condiții care să nu o dezavantajeze față de partea adversă, ceea ce se realizează prin asigurarea dreptului său la apărare.

În consecință, Colegiul conchide că omisiunea instanței inferioare de a examina cererea lui Ceban Ion în ședință de judecată publică constituie o derogare de la exigențele imperative ale art. 471 alin. (3)-(7) Cod de procedură penală și reprezintă o încălcare a garanțiilor procesuale prevăzute de art. 20 din Constituția Republicii Moldova privind accesul liber la justiție, precum și a prevederilor art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului referitoare la dreptul la un proces echitabil. Respectarea acestor principii impune ca fiecărei părți să i se ofere o posibilitate reală și efectivă de a-și susține poziția procesuală în condiții care să nu o dezavantajeze în raport cu partea adversă.

La fel, instanța de recurs relevă că examinarea unipersonală a plângerii depusă de Ceban Ion contravine principiilor contradictorialității, oralității și egalității armelor, care constituie garanții fundamentale ale unui proces echitabil.

Reieșind din faptul că, erorile admise de către instanța de fond, nu pot fi reparate de către instanța de recurs, Colegiul penal va admite recursul deținutului și va dispune rejudecarea cauzei în aceiași instanță, într-un alt complet de judecată.

La o nouă examinare instanța de fond urmează să țină cont de cele menționate în prezenta decizie, întru excluderea repetării erorilor admise, urmează să citeze participanții la proces şi în dependență de probele acumulate, să pronunțe o încheiere legală şi întemeiată.

În conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Recursul condamnatului Ceban Ion declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 19 septembrie 2025, prin care s-a declarat inadmisibilitatea plângerii condamnatului Ceban Ion depusă împotriva acțiunilor administrației Penitenciarului nr. 17 Rezina, se admite din alte motive decât cele invocate, cu casarea respectivei încheieri, și remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului: **Judecător:** **Judecător:**